

Kirje

11.3.2024

VN/8175/2024
VN/8175/2024-MMM-1

Jakelussa mainitut

Asiantuntijaryhmä suden ja muiden suurpetojen poikkeuslupakäytäntöjen kehittämiseksi

Asia

Maa- ja metsätalousministeriö on tänään päättänyt asettaa asiantuntijatyöryhmän suden ja muiden suurpetojen poikkeuslupakäytäntöjen kehittämiseksi. Samalla asetetaan asiantuntijatyöryhmän työtä ohjaamaan ohjausryhmä.

Tausta

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman mukaisesti suurpetopolitiikkaa on hoidettava tavalla, joka huomioi myös sosiaalisen kestävyyden. Suurpetojen kannanhoidollinen metsästys turvataan lainsäädännöllä. Jo aloitettua työtä kannanhoidollisen sudenmetsästyksen mahdollistamiseksi jatketaan eduskunnan päätöksen mukaisesti.

Kaikki suurpetopopulaatiot ovat vahvistuneet Suomen EU-jäsenyys aikana. Suomen karhukanta oli vuonna 2023 arviolta 1740–1925 yksilöä. Tämä on yli kaksinkertainen määrä vuoden 1995 tilanteeseen nähden. Lisäksi karhun levittäytymisalue on laajentunut itäisestä Suomessa länteen. Suomen ilveskanta oli vuonna 2023 arviolta 2390-2575 yli 1-vuotiasta yksilöä. Tämä on noin kolmekertainen määrä vuoden 1995 tilanteeseen nähden. Lisäksi ilveksen levittäytymisalue on laajentunut itäisestä Suomessa länteen. Suomen susikanta on kasvanut yhtäjaksoisesti vuodesta 2017. Erityisesti kanta on kasvanut lounaisessa ja läntisessä Suomessa, jossa myös ihmisasutus on tiheämpää kuin itäisessä Suomessa. Tämä on aiheuttanut huomattavia sosioekonomisia ongelmia. Suomen susikanta oli maaliskuussa 2023 arviolta 310 (291–331) suttu. Arvio yksilömäärästä on noin seitsemän prosenttia suurempi kuin maaliskuuta 2022 koskeva arvio (275–315). Suomen susikanta oli Suomen EU-jäsenyyden alussa vain hieman yli 100 yksilöä. Suomen ahmakanta on noin kymmenkertaistunut 1990-luvun alun jälkeen. Viimeisimmän kanta-arvion mukaan Suomen ahmakanta on 450 yksilöä. Arvioissa eivät ole mukana laskentavuoden aikana syntyneet pennut.

Suurpedoista karhu, ilves ja susi poronhoitoalueen ulkopuolella ovat luontodirektiivin liitteen IV mukaisia direktiivin tiukasti suojeltavia lajeja. Nämä lajien yksilöiden tappaminen kielletään direktiivin 12 artiklassa, mutta tästä voidaan poiketa direktiivin 16 artiklan nojalla. Susi poronhoitoalueella on luontodirektiivin liitteessä V. Liitteen V lajien metsästyksen sovelletaan luontodirektiivin artiklaa 14. Ahma on laji, jota ei ole liitetty direktiivin lajisuojeluliitteisiin (liitteet IV ja V), joten siihen ei sovelleta direktiivin artikloja 12, 14 tai 16.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Maa- ja metsätalousministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 30
00023 Valtioneuvosto

Hallituskatu 3 A
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

kirjaamo.mmm@gov.fi

EU:n tuomioistuin on linjannut, että luontodirektiivin 16 artikla tulee saattaa mahdollisimman sanatar-kasti osaksi kansallista lainsäädäntöä. EUTI toteaa ratkaisussaan (C-647/17, suden metsästys Suo-messa) 16 artikla on toistettava yksiselitteisesti kansallisessa lainsäädännössä. EUTI toteaa lisäksi, että saattaessaan 16 artiklaa osaksi kansallista lainsäädäntöään jäsenvaltioiden on noudatettava di-rektiivissä käytettyjen termien ja käsitteiden merkitystä direktiivin yhdenmukaisen tulkinnan ja sovel-tamisen varmistamiseksi. Tämä tarkoittaa myös sitä, että kansallisilla täytäntöönpanotoimilla on taat-tava direktiivin täydellinen soveltaminen muuttamatta sen ehtoja ja lisäämättä lisäedellytyksiä tai poikkeuksia, joista ei säädetä direktiivissä.

Kaikki suurpedot on rauhoitettu metsästyslain 37 §:n nojalla ympäri vuoden. Rauhoituksesta voidaan poiketa metsästyslain 41a §:n nojalla. 41a § vastaa luontodirektiivin 16 artiklaa.

Työryhmän tehtävät

Asiantuntijatyöryhmän tehtävänä on etsiä ratkaisuja suupetojen poikkeuslupakäytäntöjen joustavoit-tamiseksi. Työryhmän tulee laatia ehdotus vahinko- ja turvallisuusperusteisia poikkeuslupia (luonto-direktiivin 16 artiklan 1 kohdan a-c alakohdat) sujuvoittavaksi asetusmuutokseksi siten, että asetus voidaan saattaa voimaan 1.7.2024 alkaen. Työryhmän tulee laatia 15. kesäkuuta 2024 mennessä väliraportti. Työryhmän tulee lisäksi tehdä ehdotuksia ns. kannanhoidollisten poikkeuslupien mahdol-listamiseksi (luontodirektiivin 16 artiklan 1 kohdan e-alakohta) sekä suurpetojen kantojen arviointia ja hoitamista koskevan hallinnon ja käytännön toiminnan kehittämiseksi. Ratkaisut voivat olla lainsää-däntöön tehtäviä muutoksia, hallintoon tai toimintatapoihin liittyviä muutoksia.

Toimikausi

Asiantuntijatyöryhmän toimikausi on 1.4.2024–15.10.2024.

Organisointi

Maa- ja metsätalousministeriö on kutsunut seuraavat, työryhmän tehtävänantoon liittyvän ammatilli-sen osaamisensa perusteella valitut henkilöt työryhmän jäseniksi:

Puheenjohtaja:	Vesa Ruusila
Jäsenet:	Marjo Anttoora
	Anna-Rosa Asikainen
	Sauli Härkönen
	Jarmo Kiuru
	Kai Kokko
	Maria Westerman
Pysyvä asiantuntija:	Sami Niemi
Sihteeri:	Henna Väyrynen, maa- metsätalousministeriö

Asiantuntijatyöryhmää ohjaa ohjausryhmä. Ohjausryhmän muodostavat maa- ja metsätalousminis-teri Essayah, valtiosihteeri Päivi Nerg, kansliapäällikkö Pekka Pesonen, osastopäällikkö Tuula Pac-kalen, yksikön päällikkö Vilppu Talvitie sekä asiantuntijana ministerin erityisavustaja Sonja Falk. Oh-jausryhmän sihteerinä toimii asiantuntijatyöryhmän puheenjohtaja, erätalousneuvos Vesa Ruusila.

Asiantuntijoiden kuuleminen

Asiantuntijatyöryhmä voi kuulla tarvittaessa ulkopuolisia asiantuntijoita. Asiantuntijatyöryhmä rapor-toi työn edistymisestä ohjausryhmälle. Asiantuntijatyöryhmä hyödyntää työskentelyssään suurpeto-jen hoitosuunnitelmien seurantaryhmän osaamista.

Kustannukset ja rahoitus

Työryhmän työ tehdään virkatyönä. Pääsääntöisesti työryhmä kokoontuu Teamsin kautta. Kokous-palkkioita ei makseta, mutta työryhmän jäsenten ja asiantuntijoiden matkakulut korvataan kokousten osalta valtion matkustussäännön mukaan lukuun ottamatta valtion viranomaisen ja laitosten sekä

Suomen riistakeskuksen palveluksessa olevien edustajien matkoja. Työryhmän työhön liittyvät välttämättömät kustannukset maksetaan maa- ja metsätalousministeriön toimintamomentilta 30.01.01.

Hankkeen viestintään ja muihin järjestelykustannuksiin voidaan käyttää varoja momentilta 30.40.50. Työryhmän työhön liittyvät laskut hyväksyy erätalousyksikön päällikkö Vesa Ruusila ja asiatarkastaa neuvotteleva virkamies Sami Niemi.

Osastopäällikkö

Minna-Mari Kaila

Erityisasiantuntija

Jussi Laanikari

Jakelu

Asiantuntijatyöryhmän jäsenet, pysyvä asiantuntija ja sihteeri

VN/8175/2024-MMM-1

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: